

ולרבי יוחנן דאמר אפילו מסר לו שלהבת פטור כולי -

And according to ר"י who maintains that even if he gave over a torch to him he is פטור, etc.

OVERVIEW

The גמרא cited a ברייתא which stated that if one gave over a שור ובור to a חש"ו so they should watch it, and it caused damage, the owner is חייב; however if he gave them אש to watch and it damaged, then he is פטור. There is a dispute between ר"י and ר"ל concerning this אש which was given to the חש"ו. According to ר"ל this אש refers to a גחלת (however if it were a שלהבת the owner would be חייב). The גמרא assumes that if אש (in the ברייתא) refers to גחלת (according to ר"ל), then שור ובור refer to מכוסה [The גמרא goes on to explain, however, the difference between שור ובור (where the owner is חייב) and שור מותר ובור (where the owner is פטור), so (the גמרא assumes that) the counterpart of שלהבת is שור מותר ובור; perhaps the counterpart of שלהבת (according to ר"י) is (still) מכוסה]. However according to ר"י who maintains that even if חש"ו להבה, the owner is פטור, so (the גמרא assumes that) the counterpart of שלהבת is שור מותר ובור מכוסה; [the גמרא asks] why is there a difference between them?! challenges this assumption that the counterpart of שלהבת is שור מותר ובור מכוסה; perhaps the counterpart of שלהבת (according to ר"י) is (still) מכוסה!

תימה מאי קשה ליה הא שלהבת לרבי יוחנן כמו גחלת לריש לקיש -

It is astounding! What is the difficulty?! For a שלהבת according to ר"י is the same as a גחלת according to ר"ל! Just as ר"ל maintains that if you give a גחלת to a חש"ו you are פטור, similarly ר"י maintains that you are פטור even if a שלהבת was given to the חש"ו.² The status of a שלהבת according to ר"י, is equal to a גחלת according to ר"ל. Therefore the גמרא -

ובשור קשור ובור מכוסה יכול להעמידו -

could have established the ברייתא by a שור קשור and a בור מכוסה. The reason for the difference between שור ובור and שלהבת -

ומשום דחרש עביד לנתוקי ולנתורי כמו שאמר לריש לקיש -

Is because the חרש tends to untie and uncover the שור ובור, but not to set fire with the שלהבת,³ precisely the way the גמרא explained ר"ל. According to ר"ל a גחלת is

¹ תוספות ד"ה שור See previous while by אש it is חש"ו עביד לנתוקי ונתורי שור ובור.

² It would seem that תוספות maintains (in the קשיא) that just as by a גחלת it is the view of ר"ל that the חש"ו will not be מלבה (ignite) the גחלת; similarly ר"י maintains that the חש"ו will not ignite anything with the שלהבת (alternately; see following footnote # 3); that is why the owner is פטור.

³ The facts seem to be that the owner had the חש"ו watch over a שלהבת that was in the owner's רשות. If the חש"ו would have left it alone no damage would have happened. [In fact it would have eventually become extinguished.] It

הגחלת of a שלהבת with a גחלת (who equates a שלהבת with a גחלת); a שלהבת is (also) the כוונה of a שלהבת. The same distinction between גחלת and שלהבת that the גמרא makes according to ר"ל, will apply between שור ובור and שלהבת, according to ר"י. Why does the גמרא assume that since ר"י interprets the ברייתא of באש כ משא"כ to be referring to a שלהבת, therefore the כוונה of a שלהבת is a מכוסה שור מותר ובור מכוסה?

answers: תוספות

ויש לומר דמשמע ליה דטעמא דרבי יוחנן דפטור משום שהקטן שומרו⁴ -

And one can say; that it seems to the גמרא that the reason that ר"י exempts the owner when he gave over a שלהבת to a חש"ו, is because the קטן guards the שלהבת.⁵
Not only -

ואין הקטן עושה היזק אלא אדרבה עושה שמירה -

Does the קטן do no damage, but rather on the contrary the קטן provides protection that the שלהבת should not damage. Without the חש"ו, however the שלהבת would not be שור מותר ובור מגולה.⁶ בחזקת שמירה, therefore it is compared to a מגולה.

explains that according to this interpretation an additional difficulty will be clarified: תוספות

והשתא ניחא דלא תיקשי לרבי יוחנן דמוקי לה בשור מותר ובור מגולה -

And now that we assume that the חש"ו add שמירה, a difficulty will be resolved; that we cannot ask, according to ר"י who establishes the ברייתא by a שור מותר ובור which are prone to damage -

אמאי נקט שמסרו לחרש שוטה וקטן והא בלא מסרו נמי חייב -

Why does the ברייתא mention that he delivered it to a חש"ו, for even if he did not deliver it to a חש"ו he would also be liable since it is a מגולה שור מותר ובור. The answer is –

דנקט מסרו לרבותא אף על פי שעשה שמירה קצת -

That he mentions מסרו לחש"ו as a novelty; that even though the חש"ו provided a

רשות. Therefore the owner should be פטור. However by שור ובור where it is דרכו of the חש"ו to לנתוקי ולנתורי, therefore the owner is חייב; similar to the explanation according to ר"ל.

⁴ See 'Thinking it over' # 3

⁵ The reason for this assumption is because it is highly unlikely that a שלהבת (which is extremely prone to damage) should be intrinsically considered בחזקת שימור (as a גחלת). It must be that the reason the owner is פטור is because the חש"ו provide שמירה for the שלהבת. Otherwise if there were no חש"ו the owner would be חייב, since it is not בחזקת שימור. Therefore the כוונה is מגולה שור מותר ובור, where it is also not בחזקת שימור.

⁶ According to ר"ל the חש"ו provide no שמירה at all. Therefore we must assume that if בגחלת (באש) the owner is פטור that is because it is considered בחזקת שימור intrinsically. Therefore the כוונה of a גחלת is מכוסה שור קשור ובור מכוסה, which is also intrinsically שמור בחזקת שימור. However ר"י maintains that the reason why (even) בשלהבת he is פטור is on account of the שמירה of the חש"ו, indicating that without this שמירה the שלהבת is not שמור בחזקת שימור. Therefore the כוונה of a שלהבת (which is not intrinsically שמור בחזקת שימור) is a מגולה שור מותר ובור.

